

กระบวนการพัฒนาเครือข่ายประชาสังคมเพื่อการอนุรักษ์น้ำ : กรณีศึกษาเครือข่ายรักษ์คลองอุ
ตะเถา จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา ผลการดำเนินงาน และการขับเคลื่อนของเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา ในการแก้ปัญหาและการอนุรักษ์คลองอุตะเถา ปัจจัยที่เอื้อ และเป็นอุปสรรค ในการแก้ไขปัญหาและการอนุรักษ์คลองอุตะเถาในช่วง 30 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งทิศทางของเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถาในการแก้ไขปัญหาและการอนุรักษ์คลองอุตะเถา โดยศึกษาจากตัวแทนองค์กร และบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานของเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา ในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

ผลการวิจัยพบว่า การก่อเกิดของเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มคนที่มีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม ที่ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของคลองอุตะเถาในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ตั้งแต่ปี 2518 เป็นต้นมา ต่อมาในปี 2544 ได้มีการรวมกลุ่มในนามเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา เพื่อเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันทั้ง 3 พื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูคลองอุตะเถา ต่อมาในปี 2547 ได้มีองค์กรจากภายนอก ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชนได้ให้การสนับสนุนการทำกิจกรรม มีการเพิ่มจำนวนสมาชิกมากขึ้น และมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบมากขึ้น ปัจจัยที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนเครือข่ายรักษ์คลองอุตะเถา ได้แก่ 1) สถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมของคลองอุตะเถา 2) คุณลักษณะผู้นำที่เป็นผู้มีอุดมการณ์ และยืนหยัดในอุดมการณ์ รวมทั้งมีความมุ่งมั่นในการทำงาน การเปิดโอกาสในการเรียนรู้แก่เยาวชน และการแสวงหาแนวร่วมที่หลากหลาย และ 3) การใช้รูปแบบการขับเคลื่อนที่หลากหลายและต่อเนื่อง ได้แก่ การติดต่อสื่อสารที่หลากหลายและต่อเนื่อง ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น การมีพื้นที่สาธารณะ การมีกิจกรรมที่ต่อเนื่อง และการมีจิตสำนึกสาธารณะของปัจเจกบุคคลผู้ร่วมขับเคลื่อนเครือข่ายฯ

ชื่อนักวิจัย : นางสาวฐาปนี เกื้อคลัง

สถาบันการศึกษา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สาขาวิชา : การจัดการสิ่งแวดล้อม

ปี : 2550